

Pomorski Program Edukacji Morskiej

Program edukacji morskiej szkoły/placówki szkolnej

1. Nazwa szkoły/placówki oświatowej:

Zespół Kształcenia i Wychowania w Lubiewie Gdańskim

2. Adres szkoły/placówki oświatowej:

ul. Szkolna 5 83-050 Lubiewo Gdańskie

3. Tytuł programu:

„Program edukacji morskiej”

4. Wstęp (informacje ogólne o programie):

Program skierowany jest do uczniów klas trzecich. Nadrzędnym zadaniem wychowawczym jest pokazanie uczniom alternatywnych metod spędzania czasu wolnego, otwarcia ich na nowe dziedziny wiedzy i obszary umiejętności, a także nieznanne aspekty życia. Przyjaźń, odpowiedzialność, współpraca, odwaga, tolerancja, szacunek do drugiego człowieka to wartości, które towarzyszyć nam będą kodeks obowiązujący podczas zajęć i miejmy nadzieję, że staną się kręgosłupem moralnym uczniów w późniejszych latach.

Uczniowie podczas wycieczek, pikników żeglarskich i warsztatów, będą mogli rozwijać kompetencje kluczowe w sposób bardziej ciekawszy niż w szkolnych ławkach.

5. Cele programu:

a) Cele ogólne:

- wszechstronny rozwój dzieci,*
- zaszczepienie zamiłowania do morza i wód śródlądowych wśród dzieci,*
- wyrabianie nawyków bezpiecznego pobytu nad wodą oraz podczas aktywnego uczestniczenia w sportach wodnych,*

b) Cele szczegółowe:

- popularyzowanie wiedzy o walorach wodnych województwa,*
- poznanie i propagowanie tradycji morskich,*
- propagowanie aktywnego wypoczynku,*
- rozwijanie zainteresowań dzieci,*
- poznanie podstawowych informacji o morzu i żeglarstwie,*
- nauka pierwszej pomocy,*
- poznanie dziedzictwa kulturowego Pomorza poprzez wycieczki.*

6. Realizacja programu:

KLASA III

L.P.	Nazwa działania	Formy realizacji	Przewidywany termin
1.	Piknik żeglarski	nauka wiązania podstawowych węzłów; poznanie budowy jachtu; zabawy: ubieranie kapoka na czas, przeciąganie liny; pływanie jachtem typu OMEGA	07.10.2020
2.	Wycieczka do Muzeum Morskiego w Gdańsku	Zapoznanie się jak powstaje wir wodny i fala tsunami, jak działa bateria słoneczna .	Listopad 2020
3.	Wycieczka do Akwarium Morskiego w Gdyni	Poznanie charakterystyki Morza Bałtyckiego, rozmowy o zwierzętach i roślinach w nim żyjących. Poszukiwanie odpowiedzi na nurtujące pytania: skąd się wzięła woda w morzu i dlaczego jest ona słona? Rozmowy o ekologii i zanieczyszczeniach, które występują w morzu.	Grudzień 2020
4.	Realizowanie zadań o tematyce morskiej	Podczas zajęć lekcyjnych	Rok szkolny 2020/21
5.	Wycieczka do Muzeum Morskiego „Sołdek”	Poznanie pierwszego statku pełnomorskiego zbudowanego w Polsce po wojnie! Zwiedzanie ładowni, kotłowni, maszynowni, kajut i mostka kapitańskiego.	Styczeń 2021
6.	Woda w świecie	Zajęcia warsztatowe uświadamiające, że woda jest zasobem, który może się skończyć. Obieg wody w przyrodzie. Stworzenie projektu umożliwiającego oszczędzanie wody	22-29.stycznia 2021
7.	Nauka pierwszej pomocy	Przeprowadzenie zajęć z pierwszej pomocy	10.02.2021
8.	Pikniki żeglarskie	Nauka pływania Optimist	Marzec , kwiecień, maj czerwiec 2021
9.	Zielona Szkoła	Odwiedzenie przystani we Wdzydzach Kiszewskich, pływanie łodzią po jeziorze	Czerwiec 2021

ODDZIAŁ PRZEDSZKOLNY:

Październik

BLOK TEMATYCZNY nr 1: Ahój Marynarze!

Tematyka zajęć	Wykorzystanie programu przy realizacji podstawy programowej przedszkola	Przykładowe zabawy, formy realizacji
----------------	---	--------------------------------------

Witajcie Marynarze!	Zapoznanie z grupą, zachęcanie do współdziałania, tworzenie przyjaznej atmosfery i poczucia bezpieczeństwa. Wprowadzenie w tematykę morza.	1.Nauczyciel prezentuje wiersz P. Łosowskiego „czterech marynarzy”. Rozmowa nt. wiersza. Próba odpowiedzi na pytanie; na czym polega praca marynarza? 2.Zaprezentowanie munduru marynarza, nazwanie poszczególnych jego części. Opowieść nauczyciela nt. historii munduru marynarskiego. 3.Praca plastyczna „Geometryczny Marynarz” – wykorzystanie kolorowego papieru, układanka geometryczna. 4. Nauka piosenki „Szanteczka dla dziecka”.
----------------------------	--	--

Listopad

BLOK TEMATYCZNY nr 2: Morze, morze

Tematyka zajęć	Wykorzystanie programu przy realizacji podstawy programowej przedszkola	Przykładowe formy realizacji
Morze Bałtyckie	Budzenie zainteresowania problematyką środowiska morskiego w celu lepszego zrozumienia jego roli w życiu człowieka i wagi ochrony środowiska, poprzez rozumne gospodarowanie jego zasobami, poprzez wykorzystywanie jego wód jako szlaków transportowych towarów i usług, jako miejsca wypoczynku i rekreacji.	1.Nauczyciel prezentuje wiersz M. Terlikowskiej „Morze, morze...” 2. Rozmowa nt. wiersza. Zwrócenie uwagi na rolę morza w gospodarce, handlu, turystyce. 3. Mapa geograficzna Polski- wskazanie Morza Bałtyckiego, ciekawostki nt. morza i oceanów. 4.Zabawy ruchowe: Piraci, Łodzie podwodne. 5. Nauka piosenki „Było morze, w morzu kołek” „Bum cyk, cyk”, szanta „Moje Bałtyckie Morze”

Grudzień

BLOK TEMATYCZNY nr 3: Plyniemy jachtem

Tematyka zajęć	Wykorzystanie programu przy realizacji podstawy programowej przedszkola	Przykładowe formy realizacji
Morska przygoda z jachtem	Współdziałanie w zespole, wspólne rozwiązywanie krzyżówki. Wykonywanie poleceń wg instrukcji słownej. Rozpoznawanie symbolu narodowego – flagi Polski. Łączenie różnych technik	1.Wspólne rozwiązanie krzyżówki, hasłem jest słowo: jacht. 2.Nauczyciel prezentuje budowę jachtu (nazewnictwo części jachtu i jego osprzętu). 2. Praca plastyczno-techniczna „Mój jacht”.

	plastycznych podczas zajęć.	3. Nauczyciel wyjaśnia zwrot „statek pływał pod banderą”. Przypomnienie flagi Polski. 4. Każde dziecko projektuje swoją banderę. Prezentacja prac dzieci w sali.
--	-----------------------------	---

Styczeń

BLOK TEMATYCZNY nr 4: Bezpiecznie nad wodą

Tematyka zajęć	Wykorzystanie programu przy realizacji podstawy programowej przedszkola	Przykładowe formy realizacji
Bezpieczne zabawy nad wodą	Zapoznanie dzieci z zasadami bezpiecznego letniego wypoczynku. Wzbogacanie słownictwa, poznawanie, utrwalanie pojęć związanych z morzem i bezpieczeństwem, zachęcanie do dłuższych swobodnych wypowiedzi. Udział w zabawach muzyczno – ruchowych. Utrwalenie postaw związanych z bezpieczeństwem podczas kąpieli w morzu.	<ol style="list-style-type: none"> Zaproszenie do wspólnej podróży zagadką. Dokąd dzisiaj pojedziemy? <i>Może być niebieskie, szare lub zielone. Bywa spokojne lub bardzo wzburzone. Kiedy jego brzegiem ludzie spacerują, jego małe fale stopy ich całują.</i> (morze) Podróż nad morze: pociągiem (piosenka <i>Jedzie pociąg...</i>). Zakończenie podróży. „Spotkanie” przy ilustracji przedstawiającej morze. Posłuchanie odgłosu morza. Jakie rzeczy spakowałam nad morze dlaczego, będą mi one potrzebne? (okulary, czapka z daszkiem, woda mineralna, krem z filtrem, koło do pływania, wiaderko itp.). „Bezpieczeństwo to podstawa, gdy nad morzem jest zabawa” - praca z ilustracjami: wdrażanie do zachowania bezpieczeństwa podczas kąpieli w morzu. Rozmowa z wykorzystaniem ilustracji. Odwoływanie się do wiedzy i doświadczeń dzieci. „Flaga ratownika” - poinformowanie dzieci, na czym polega praca

		<p>ratownika i co oznaczają kolory flag:</p> <p>- „Czerwona” - zakaz kąpieli.</p> <p>- „Biała” - kąpiel dozwolona.</p> <p>7. Przypomnienie zasad bezpiecznych wakacji, poprzez odpowiedź na zadane pytanie tak lub nie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy można wchodzić do wody bez wiedzy i opieki rodzica? • Czy należy posmarować skórę kremem z filtrem przed wyjściem na słońce? • Czy biała flaga oznacza, że można się kąpać? • Czy na plaży można zakopać śmieci? • Czy w czasie burzy można spacerować po plaży? • Czy jeśli się zgubimy, możemy prosić o pomoc nieznajomego pana? • Czy dzieci powinny mieć rękawki i koła ratunkowe?
--	--	--

Luty

BLOK TEMATYCZNY nr 5: Morskie zwierzątka

Tematyka zajęć	Wykorzystanie programu przy realizacji podstawy programowej przedszkola	Przykładowe formy realizacji
Zwierzęta Bałtyku	<p>Rozwijanie wyobraźni, fantazji.</p> <p>Poszerzanie wiedzy na temat organizmów żyjących w wodzie (M. Bałtyckim).</p> <p>Wdrażanie do działania zgodnie z instrukcją.</p> <p>Rozwijanie zdolności improwizacyjnych.</p> <p>Rozwijanie sprawności manualnych, zdolności plastycznych.</p>	<p>1. Prezentacja książeczek o zwierzątkach morskich, wyszczególnienie tych, które żyją w Morzu Bałtyckim (foka szara, chełbia modra, omulek, dorsz, flądra (stornia). Opowiadanie o tym, co jedzą zwierzątka, jak wyglądają?</p> <p>2. Zabawa dydaktyczna „Którego zwierzątka brakuje?”. Wybrane dziecko odwraca się, po chwili mówi, którego zwierzątka brakuje.</p> <p>3. Kalambury – morskie zwierzątka – pokazywanie ruchem, opowiadanie,</p>

		<p>rysowanie nt. wybranego zwierzątka.</p> <p>4. Nauka piosenki „Kolorowa rybka”.</p> <p>5. Zadanie graficzne „Kontury morskie”</p> <p>6. Zapoznanie z legendą „Nieposłuszna flądra w Bałtyku”.</p> <p>7. Praca plastyczna -flądry z talerzyka papierowego.</p>
--	--	---

Marzec

BLOK TEMATYCZNY nr 6: Gdańsk i jego atrakcje

Tematyka zajęć	Wykorzystanie programu przy realizacji podstawy programowej przedszkola	Przykładowe formy realizacji
Nasz piękny, tajemniczy Gdańsk!	<p>Rozbudzanie zainteresowania regionem. Omawianie herbu Gdańska,</p> <p>Dodatkowo: Zapoznanie z legendami Gdańska: „Legenda Gdańskie lwy”, „Legenda o Neptunie”, „Kruk i żaby”, „Legenda o stworzeniu Kaszub”, „Nieposłuszna flądra w Bałtyku”.</p> <p>Zapoznanie z głównymi atrakcjami Starego Miasta: Fontanna Neptuna, Żuraw, ulica Mariacka, Spichlerz, Muzeum Bursztynu, wieża Kościoła Mariackiego itp. Wycieczka do Gdańska.</p>	<p>1. Wprowadzenie do tematu zajęć – krzyżówka której hasło brzmi „Gdańsk”. Swobodne wypowiedzi dzieci nt. miasta. Odwołanie się do doświadczeń dzieci.</p> <p>2. Wskazywanie Gdańska na mapie Polski.</p> <p>4. Omówienie herbu Gdańska – dwa krzyże i korona. Wydzieranka z papieru.</p> <p>3. Zapoznanie z legendą „Gdańskie lwy”.</p> <p>4. Film edukacyjny „Gdańsk – Stare Miasto”</p> <p>5. Twórczość plastyczna zainspirowana głównymi atrakcjami miasta.</p> <p>6. Zorganizowanie wycieczki do Gdańska (Stare Miasto z przewodnikiem).</p>

Kwiecień

BLOK TEMATYCZNY nr 7: Praca na morzu

Tematyka zajęć	Wykorzystanie programu przy realizacji podstawy programowej przedszkola	Przykładowe formy realizacji
Ludzie morza	<p>Wzbudzanie szacunku dla pracy, w tym dla pracy ludzi morza.</p> <p>Rozumienie znaczenia pracy ludzi morza.</p> <p>Poszerzanie wiedzy na temat pracy ludzi morza – sylwetki znanych ludzi</p>	<p>1. Wprowadzenie do tematu-oglądanie ilustracji ludzi morza: kapitan statku, bosman, marynarz, mechanik, motorzysta, kucharz. Omówienie znaczenia ich pracy.</p>

	<p>morza: James Cook, Krzysztof Kolumb, Mariusz Zaruski.</p>	<p>Swobodne wypowiedzi dzieci.</p> <p>2. Zaproszenie dzieci do podróży statkiem. Przydzielenie ról kapitana (nauczyciel) i marynarzy (dzieci)</p> <p>3. „Zadania pana kapitana”- ćwiczenia narządów artykulacyjnych połączone z ćwiczeniami oddechowymi. Dzieci naśladują ruchy narządów artykulacyjnych wykonywane przez kapitana - nauczyciela. <i>Kapitan statku ma różne humory. Kiedy jest zadowolony śmieje się radośnie „ho, ho,ho. Także marynarze wtedy się śmieją – ha,ha,ha. Nawet mała myszka, która mieszka pod pokładem śmieje się wtedy cichutko- hi,hi,hi. Radosny kapitan posyła wszystkim marynarzom całuski i uśmiecha się do nich (szybka zmiana układu ust uśmiech-ryjek). Czasami wesoło pogwizduje (wykonywanie ruchów imitujących gwizdanie). Kiedy jednak się zdenerwuje nadyma się ze złości jak balon (- nadymanie policzków i powolne wypuszczanie powietrza ustami lub nosem). Kiedy jest bardzo zły prycha i parska jak koń. (prychanie). Czasami nawet kląska głośno językiem.(kląskanie). Muszę wam jednak powiedzieć, że te jego humorki szybko mijają i wtedy znowu wszyscy się cieszą.</i></p> <p>4.„Załoga wyrusza w rejs”- zabawa z wykorzystaniem chusty animacyjnej do szanty „Moje Bałtyckie Morze”.</p> <p>5.Prezentacja książki o tematyce morskiej, przedstawiającej statek załogi.</p>
--	--	--

		<p>6.Rozmowa na temat prezentowanej książki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak powinni zachowywać się marynarze na statku? • Gdzie śpią marynarze i kapitan? • Do czego służy kotwica? • Dzięki czemu porusza się statek? <p>7.Zabawa ruchowa „Taniec obłoków „Oh swallow” wg Batti Strauss</p> <p>8.Wykonanie pracy plastycznej w grupach „Wspomnienia z rejsu” – rysowanie (pastelami suchymi lub olejnymi) jedną ręką lub oburącz w zależności od swoich możliwości, morskich fal, w rytm muzyki. Doklejanie papierowych statków.</p>
--	--	--

Maj

BLOK TEMATYCZNY nr 8: Latarnia morska

Tematyka zajęć	Wykorzystanie programu przy realizacji podstawy programowej przedszkola	Przykładowe formy realizacji
O pierwszej latarni morskiej	Kształtowanie pojęć regionalnych, przybliżenie tzw. małej ojczyzny. Rozbudzenie zainteresowania morzem. Popularyzacja spraw morza. Latarnie morskie jako najbardziej charakterystyczne zabytki Pomorza.	<ol style="list-style-type: none"> 1.Wysłuchanie legendy „O pierwszej latarni morskiej”. 2. Ułożenie puzzli – latarnia morska. 3.Wyjaśnienie co to jest latania morska, do czego służy, kiedy ją budowano, jakie nadaje sygnały świetlne, gdzie znajduje się najbliższa latarnia morska. 4. Ciekawostki o latarniach morskich (Gdańsk – Nowy Port,

		Ustka, Jarosławiec, Rozewie, Bell Rock w Szkocji). 5. Wykonanie latarni morskiej z masy solnej. 6. Szanta „Stara Latarnia”. 7. Wyjazd do Kolbud- piknik żeglarski, żeglowanie po Jeziorze Kolbudzkim.
--	--	--

Program może ulec modyfikacji według potrzeb.

Koordynator:

Patrycja Makarewicz

Dyrektor:

Przemysław Sautycz